

Ontwerpbeschikking

Locatie	Grote Houtbrug te Haarlem
Locatiecode	HA039200200, HA039204912, HA039200199
Onderwerp	Ontwerpbeschikking vaststelling ernst en spoed
Aanvrager	Gemeente Haarlem, afdeling PCM/ team TMA-bodem
Datum	28 maart 2023
Kenmerk	2022/1461726
Bijlage(n)	kaart met I-waardecontour grondwaterverontreiniging

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem heeft op 14 november 2022 een nader bodemonderzoek ontvangen met betrekking tot de locatie ‘Grote Houtbrug’ in de gemeente Haarlem.

Het rapport betreft het ‘Nader bodemonderzoek Grote Houtbrug, rapportage versie 1, projectcode 20215777/13087 opgesteld door Bioclear earth van 14 oktober 2022’. Het onderzoek is uitgevoerd om de omvang van de verontreinigingen (vluchtige organisch chloorkoolwaterstoffen (VOCl)) en de mogelijke risico’s als gevolg van de aanwezige verontreinigingen te bepalen.

De opdrachtgever van het onderzoek verzoekt om de volgende beschikking:

- vaststellen of er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (artikel 29 Wet bodembescherming (hierna: Wbb)).
- vaststellen of er, bij het huidige dan wel voorgenomen gebruik van de bodem, sprake is van zodanige risico’s voor mens, plant of dier of van verspreiding van de verontreiniging dat spoedige sanering noodzakelijk is en bepalen wanneer uiterlijk met de sanering moet zijn begonnen (artikel 37, lid 1 en 2 Wbb).

Bij de gemeente Haarlem zijn onderstaande rapporten aanwezig die betrekking hebben op de verontreinigingssituatie:

- Historisch onderzoek omgeving Lorentzplein te Haarlem, opgesteld door Groenholland B.V. met kenmerk GH99162 van 30 maart 2000.
- Rapportage bodemonderzoek Houtplein 22 te Haarlem, opgesteld door BK Ingenieurs Velsbroek B.V. met projectnummer 20040747 van 1 september 2004.
- Oriënterend bodemonderzoek N068, Houtplein 22 Haarlem, opgesteld door ACP-milieu van 1 november 2004.
- Oriënterend bodemonderzoek N069, Houtplein 18-20 te Haarlem, opgesteld door ACP-milieu van 1 november 2004.
- Nader onderzoek locatie Houtplein 18 – 24 te Haarlem, opgesteld door CSO adviesbureau, projectcode 06.L415b van 14 december 2007.
- Saneringsplan Lorentzplein/Raamsingel, Haarlem, opgesteld door Bioclear B.V., projectcode 20093605/6583 van 26 januari 2010.
- Nulmonitoring (ijkmoment 1) sanering Raamsingel/Lorentzplein Haarlem, opgesteld door Bioclear B.V. projectcode 20144288/9243 van 10 januari 2014.
- Herinrichting Houtplein en omgeving te Haarlem, rapportage milieuhygiënisch bodem-, asbest- en constructieonderzoek, opgesteld door Witteveen + Bos Raadgevende ingenieurs B.V., projectcode 121297 van 2 november 2020.
- Verkennend bodemonderzoek kabel- en leidingtracé ter plaatse van Houtplein 47 te Haarlem, opgesteld door Stantec, projectnummer M20B0282_245263 van 24 juni 2021.

De locatie omvat de kadastrale percelen die verderop in deze beschikking zijn genoemd.

Procedure

Op de totstandkoming van dit besluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (de uniforme openbare voorbereidingsprocedure) van toepassing.

Voorgenomen besluit

1. De beschikking wordt verleend aan de gemeente Haarlem.
2. Er is op de locatie sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging met vluchtige organische chloorverbindingen (VOCl) in het grondwater.
3. Het geval van ernstige bodemverontreiniging is spoedeisend op basis van verspreidingsrisico’s.
4. De saneringswerkzaamheden dienen binnen vier jaar na verzenddatum van deze beschikking aan te vangen (artikel 37, lid 2 Wbb).
5. Binnen één jaar na verzenddatum van deze beschikking dient een aanvullend (nader) onderzoek ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden overlegd om de omvang van de verontreinigingen

(horizontaal en verticaal) inzichtelijk te maken. Hierbij dient tevens onderzoek ter plaatse van de mogelijke bronpercelen plaats te vinden.

6. Binnen drie maanden na ontvangst van het nader bodemonderzoek dient een saneringsplan (inclusief nazorgparagraaf) ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden overlegd.

Voorschriften bij het besluit

Aan de besluiten zijn de volgende voorschriften verbonden:

- Werkzaamheden in en nabij de verontreinigde bodem dienen ten minste vijf werkdagen voor de aanvang schriftelijk te worden gemeld met behulp van het meldingsformulier Aanvang bodemsanering bij het Meldpunt Bodem van de gemeente Haarlem, e-mail: meldpuntbodem@haarlem.nl
- Er mogen geen handelingen met het sterk verontreinigd grondwater worden uitgevoerd zonder goedgekeurd saneringsplan.

Overwegingen die ten grondslag liggen aan dit besluit

De locatie bevindt zich binnen de bebouwde kom van de gemeente Haarlem. De locatie is deels in gebruik als infrastructuur (Houtplein, Raamsingel en Gasthuissingel) en deels is deze bebouwd met woningen en/of bedrijfsmatig gebruikte panden. Aan de noordelijke zijde van de locatie bevindt zich een watergang (Raamsingel/Gasthuissingel).

Het nader bodemonderzoek van 14 oktober 2022 met projectcode 20215777/13087 is uitgevoerd naar aanleiding van het aantreffen van een hoog gehalte aan VOCl ter plaatse van het zuidwestelijke bruggenhoofd van de Grote Houtbrug. Deze sterke verontreiniging met VOCl is niet afkomstig van de in de nabijheid gelegen locatie Raamsingel/Lorentzplein en wordt als een apart geval (locatiecode NH039200353) van ernstige bodemverontreiniging beschouwd. De beschikking met betrekking tot het vastleggen van de ernst, spoed en goedkeuring van het saneringsplan voor deze locatie heeft als kenmerk STZ/MIL/2011/167745 en datum 11 juli 2012.

Uit het nader bodemonderzoek blijkt dat de verontreinigingen waarschijnlijk zijn ontstaan door de activiteiten van twee voormalige chemische wasserijen die gesitueerd waren aan het Houtplein nummer 2 en Houtplein nummer 22. Beide locaties worden als bronlocaties aangemerkt. De verontreinigingen zijn waarschijnlijk ontstaan door lekkages, lozingen en (lekkende) rioleringen. Door de stroming van het grondwater heeft verdere verspreiding plaatsgevonden.

Resultaten bodemonderzoek

In 2020 is door Witteveen + Bos bodemonderzoek uitgevoerd (rapport van 2 november 2020, projectcode 121297) waarbij onder andere gekeken is naar de mogelijke aanwezigheid van VOCl in de grond en het ondiepe grondwater. Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat maximaal licht verhoogde gehalten aan VOCl (tetrachlooretheen (PER) en trichlooretheen (TRI) in de grond aanwezig zijn. Deze verontreinigingen bevinden zich in de nabijheid van de bronlocaties van waaruit verspreiding via het grondwater heeft plaatsgevonden.

In het ondiepe grondwater (tot 3,5 m – mv) zijn plaatselijk sterk verhoogde gehalten VOCl (dichloorethaan (DCE) en PER) aanwezig. In de omgeving van beide bronlocaties worden veelal licht verhoogde gehalten aan VOCl in het grondwater gemeten.

Het uitgevoerde nader bodemonderzoek (van 14 oktober 2022) heeft zich gericht op de kwaliteit van het grondwater dieper dan 6 meter minus maaiveld, de stromingsrichting van het grondwater en stromingssnelheid daarvan. Daarnaast zijn monsters genomen van het oppervlaktewater en slib in de Raamsingel. Tot slot zijn de omstandigheden voor natuurlijke afbraak van de aanwezige verontreinigingen bepaald.

Uit het onderzoek blijkt dat de VOCl verontreiniging voornamelijk in het strandwalpakket (tot 14 m - mv) wordt aangetroffen. In het eerste watervoerend pakket (>16 m-mv) is op één plaats (16 – 18 m-mv) een sterk verhoogd gehalte aan vinylchloride (VC) aangetroffen. In de andere peilfilters die

geplaatst zijn in het eerste watervoerend pakket worden geen of licht verhoogde gehalten aan VOCl gemeten.

Op basis van de stijghoogtemetingen is bepaald dat er waarschijnlijk sprake is van een noordelijke/noordoostelijk stromingsrichting van het grondwater in het strandwalpakket en een oostelijke stromingsrichting in het eerste watervoerend pakket (minimaal 16-18 m-mv).

In het slib uit de Raamsingel en in het oppervlaktewater zijn tijdens het nader bodemonderzoek geen verhoogde gehalten aan VOCl gemeten. In eerdere onderzoeken zijn hier sterk verhoogde gehalten aan VOCl gemeten. De omstandigheden voor afbraak in het slib zijn positief. In het grondwater zijn de afbraakomstandigheden ongunstig.

De volledige omvang van de VOCl verontreiniging in zowel verticale als ook horizontale richting is nog niet inzichtelijk. Hiertoe is aanvullend bodemonderzoek noodzakelijk.

Juridische toets

Naar aanleiding van het uitgevoerd onderzoek is een toets uitgevoerd om te bepalen of mogelijke veroorzakers van de verontreiniging verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor de sanering van deze verontreiniging. Uit deze toets (Juridische toets locatie Grote Houtbrug van 19 december 2022) is gebleken dat het op basis van de huidige informatie betreffende de verontreinigingssituatie niet mogelijk is de veroorzaker(s) of eigenaren van de bronlocaties aansprakelijk te stellen voor onderzoeks- en/of saneringskosten.

Ernst van de verontreiniging

Uit de onderzoeksgegevens blijkt dat de aangetroffen verontreiniging afkomstig is van twee bronlocaties.

Beide verontreinigingen zijn ontstaan in gelijksoortige bedrijven en betreffen gelijksoortige verontreinigingen (voormalige chemische wasserijen). Omdat de verontreinigingscontouren van de bronlocaties grotendeels door elkaar lopen zijn de individuele gevallen niet van elkaar te onderscheiden. Om deze reden worden beide verontreinigingen als één geval van ernstige bodemverontreiniging beschouwd.

De totale omvang van de sterk met VOCl verontreinigd grondwater (bodenvolume) in het strandwalpakket is geschat op ruim 52.000 m³. Omdat het grondwater in een bodenvolume van meer dan 100 m³ verontreinigd is met VOCl boven de interventiewaarden is hier sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Spoed van de sanering

De spoed van de sanering wordt bepaald door de risico's van de bodemverontreiniging voor mens (humaan risico), plant en dier (ecologisch risico) en de risico's door verspreiding van de verontreiniging (verspreidingsrisico).

Humaan risico

Op basis van de berekening met Sanscrit blijkt dat er geen sprake is van uitdamping van verontreinigingen naar de binnenlucht. Verder wordt het – op basis van de plaats van de verontreinigingen en de gemeten gehalten - niet aannemelijk geacht dat er permeatie van drinkwaterleidingen kan optreden. Hierdoor is er geen sprake van onaanvaardbare humane risico's.

Ecologisch risico

De verontreiniging bevindt zich niet in de belangrijkste contactzone (bovenste 1 m - mv). Derhalve worden er geen onaanvaardbare ecologische risico's verwacht.

Verspreidingsrisico

Er zijn onaanvaardbare verspreidingsrisico's omdat:

De omvang van de gehele verontreinigingsvlek (gehalten > interventiewaarde) bedraagt meer dan

6.000 m³ waarbij er tevens een jaarlijkse toename is van meer dan 1.000 m³. Om deze reden is er sprake van een onbeheersbare situatie en een onaanvaardbaar risico voor verspreiding. Daarnaast is er mogelijk sprake van een zaklaag. De sanering van het geval van ernstige bodemverontreiniging dient met spoed uitgevoerd te worden op basis van verspreidingsrisico's. Er zijn geen humane en/of ecologische risico's bij het huidige gebruik van de locatie.

Registratie publiekrechtelijke beperkingen

Het besluit betreft de vaststelling dat er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvan de risico's dusdanig zijn dat een spoedige sanering noodzakelijk is (artikel 29, lid 1 juncto artikel 37 Wbb).

Op de locatie Grote Houtbrug te Haarlem en directe omgeving is een geval van ernstige bodemverontreiniging met VOCl aanwezig veroorzaakt door activiteiten van voormalige chemische wasserijen. Op grond van artikel 2 van de Regeling beperkingenregistratie Wet bodembescherming vloeit voort dat er een beperking geldt voor percelen waarvan een vast deel van de bodem (grond) geheel of gedeeltelijk is verontreinigd. Omdat op deze locatie alleen sprake is van een verontreiniging in het grondwater, vindt geen kadastrale registratie plaats.

Deze beschikking heeft betrekking op de navolgende percelen.

Kadastrale gemeente	Sectie	Nummer	Gedeelte van het perceel waarop de beschikking betrekking heeft
Haarlem	I	521	Gedeeltelijk
Haarlem	I	524	Gedeeltelijk
Haarlem	I	525	Gedeeltelijk
Haarlem	I	526	Gedeeltelijk
Haarlem	I	750	Gedeeltelijk
Haarlem	I	780	Gedeeltelijk
Haarlem	I	781	Gedeeltelijk
Haarlem	I	924	Gedeeltelijk
Haarlem	I	1158	Gedeeltelijk
Haarlem	I	1159	Gedeeltelijk
Haarlem	I	1672	Gedeeltelijk
Haarlem	I	1673	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2019	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2020	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2023	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2036	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2114	Gedeeltelijk
Haarlem	I	2115	Geheel
Haarlem	I	2752	Geheel
Haarlem	I	5656	Gedeeltelijk
Haarlem	I	5690	Gedeeltelijk
Haarlem	I	5691	Gedeeltelijk
Haarlem	C	7972	Gedeeltelijk
Haarlem	D	11296	Gedeeltelijk
Haarlem	K	92	Gedeeltelijk
Haarlem	K	93	Gedeeltelijk
Haarlem	K	96	Gedeeltelijk
Haarlem	K	1594	Gedeeltelijk
Haarlem	K	1595	Gedeeltelijk
Haarlem	K	3112	Gedeeltelijk
Haarlem	K	3126	Gedeeltelijk
Haarlem	K	3127	Geheel

Haarlem	K	3128	Gedeeltelijk
Haarlem	K	38344	Gedeeltelijk

De beschikking wordt gezonden naar de aanvrager: gemeente Haarlem

Een kopie van de beschikking wordt verzonden aan:

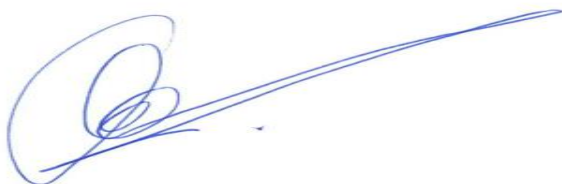
- Gemeente Haarlem Publiekshal Zijlvest 39, 2011 VB Haarlem
- Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland.

Een kennisgeving van de beschikking wordt op www.officielebekendmakingen.nl geplaatst.

Wij verzoeken u in eventuele verdere correspondentie de volgende locatiecode's te vermelden:
HA039200200, HA039204912 en HA039200199

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer R. Zonneveld van de afdeling
Omgevingsbeleid, telefoonnummer 023-511 3345.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders,
Afdelingsmanager Omgevingsbeleid,



A.L.M. Bloem

Bekendmaking en beschikbaarheid voor inzage

Dit besluit wordt bekendgemaakt door toezending aan de aanvrager/belanghebbende(n) en publicatie van de kennisgeving van het besluit op www.officielebekendmakingen.nl

Volgens het bepaalde in de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is deze ontwerpbeschikking en de daarop betrekking hebbende stukken (waaronder het nader bodemonderzoek) gedurende een periode van zes weken (van donderdag 6 april 2023 tot vrijdag 19 mei 2023 **digitaal** in te zien bij de Publieksdienst, afdeling PBO, Raakspoort, Zijlvest 39, 2011 VB Haarlem.

Inbreng van zienswijzen

Belanghebbenden kunnen tegen de ontwerpbeschikking van 6 april tot 19 mei 2023 schriftelijk of mondeling zienswijzen inbrengen bij:

Stadszaken

Meldpunt Bodem

T.a.v. bevoegd gezag Wet bodembescherming

Postbus 511

2003 PB Haarlem

tel: 023-5113522

Beantwoording van de zienswijzen/participatiebijdragen wordt als onderdeel van het besluit gepubliceerd op internet, inclusief de namen van de indieners. Mocht u bezwaar hebben tegen het publiceren van uw naam dan kunt u dit vermelden bij het indienen van de zienswijze of reactie.